

6.

1	Akdeniz limanları eski önemini yitirdi, Atlas Okyanusu limanları önem kazandı. Bu durum Osmanlı Devleti'ni ekonomik olarak olumsuz etkiledi.
2	Kağıdın bol ve ucuz olması, matbaanın yaygınlaşması Avrupa'da edebiyat, bilim ve sanat alanında gelişmeleri sağladı.
3	XV. ve XVI. yüzyılda Avrupa'daki gelişmeler yeni bir dönemi ortaya çıkardı. Bilimsel gelişmeler hız kazandı. Her alanda akla ve bilime öncülük eden bir düşünce sistemi ortaya çıktı.

Yukarıda numaralandırılmış bilgiler sırasıyla aşağıdaki olaylardan hangisiyle ilgilidir?

A)

1	Rönesans Hareketleri
2	Reform Hareketleri
3	Coğrafi Keşifler

B)

1	Coğrafi Keşifler
2	Aydınlanma Çağı
3	Rönesans Hareketleri

C)

1	Coğrafi Keşifler
2	Rönesans Hareketleri
3	Aydınlanma Çağı

D)

1	Aydınlanma Çağı
2	Reform Hareketleri
3	Rönesans Hareketleri

7. (I) Anadolu, 12. yüzyıldan itibaren Avrupalılar tarafından "Türkiye" olarak adlandırılmaya başlandı. (II) Türkiye Selçuklu Devleti; Bizans İmparatorluğu, Ermeniler ve Haçlılar ile mücadele ederek Anadolu'yu huzur ve refah içinde yaşanılan güvenli bir ülke haline getirdi. (III) Anadolu'da ticaret, sanat, bilim ve kültür gelişti. (IV) Fethedilen şehirlere cami, medrese, han, hamam, köprü, çeşme gibi mimari eserler inşa edildi.

Metinde numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bayındırlık faaliyetlerinden bahsedilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yer coğrafi konum olarak büyümeye elverişlidir. Anadolu'nun en batısında yer alması nedeniyle Moğol istilasından fazla etkilenmemiştir. Bizans sınırında kurulmuş olması Osmanlı'nın diğer Türk beylikleri yerine Bizans'a yönelmesine imkân sağlamıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan dolayı sınırlarının genişlemesinde etkili olan özelliğidir?

- A) Bir uç beyliği olması
B) İskan politikasını uygulaması
C) Merkezi yönetimin güçlü olması
D) Devşirme politikası

9. 1718 Pasarofça Antlaşması ile başlayıp 1730 "Pतरona Halil İsyanı"na kadar devam eden döneme Lale Devri adı verilir. Bu dönemde ilk kez Avrupa'nın üstünlüğü kabul edildi ve birçok alanda yenilik yapıldı.

Buna göre,

- I. Avrupa'da sürekli elçiliklerin açılması
II. İtfaiye teşkilatının kurulması
III. Kağıt ve çini imalathanelerinin açılması
IV. İlk kez çiçek aşısının uygulanması

hangisi Lale Devri'nde yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

10. Yavuz Sultan Selim, Mısır üzerine yaptığı 1516 Mercidabık ve 1517 Ridaniye seferleri ile Memlûk Devleti'ne son vermiştir. Bu seferler sonucunda Yavuz, Mısır'dan birçok bilim adamı ve sanatçı getirmiştir. Abbasi Halifesi III. Mütevekkil bir törenle halifelik unvanını Yavuz Sultan Selim'e devretmiştir.

Verilen bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı padişahları İslam dünyasının liderliğini ele geçirmiştir.
B) Devlet teokratik bir yapıya kavuşmuştur.
C) Osmanlı Devleti bilim ve sanata önem vermiştir.
D) Bütün İslam Devletleri, Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştır.

5. Ülkemizin nüfus dağılımında başta sanayi olmak üzere, ticaret, turizm, tarım, madencilik gibi birçok ekonomik faktör rol oynamaktadır.

Aşağıda verilen illerden hangi ikisinin nüfus yoğunluğu ortak bir ekonomik faaliyete dayanmaktadır?

- A) Antalya - Ankara
B) İzmir - Konya
C) Zonguldak - Batman
D) İstanbul - Aydın

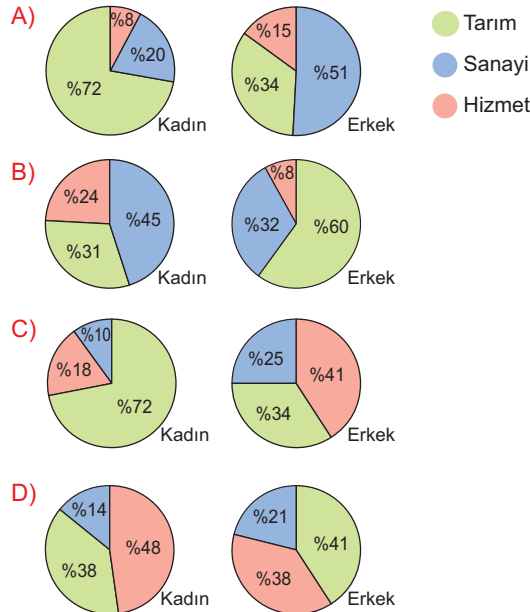
6. Türkiye'de nüfusun bir kısmı tarım sektöründe, bir kısmı sanayi sektöründe, bir kısmı da bankacılık, inşaat, ulaşım, eğitim, sağlık gibi hizmet sektöründe çalışmaktadır.

Türkiye'de:

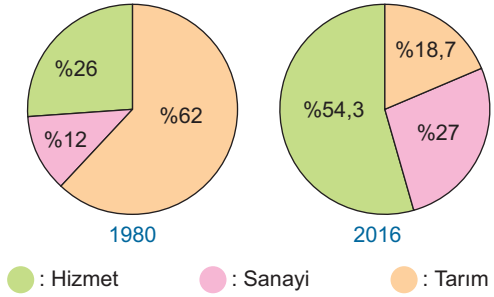
- Kadınların büyük bir kısmı tarım sektöründe çalışmaktadır.
- Erkeklerin büyük bir bölümü hizmet sektöründe çalışmaktadır.
- Kadınların ve erkeklerin en az çalıştığı sektör sanayi sektörüdür.
- Kadınların tarım sektöründe çalışma oranı erkeklerden fazladır.

Yukarıda Türkiye nüfusunun sektörlerine göre dağılımını belirten bilgiler verilmiştir.

Verilen bu bilgilere göre doğru grafik aşağıdakilerden hangisidir?

7. Aşağıdaki grafiklerde Türkiye'de 1980 ve 2016 yıllarında çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı verilmiştir.

Grafiklere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çalışan nüfus miktarı aynı kalmıştır.
B) 2016 yılında sanayi sektöründe çalışan nüfus miktarı artmıştır.
C) 2016 yılında tarım sektöründe çalışan nüfus oranı azalmıştır.
D) 1980 yılında hizmet sektöründe çalışan nüfus oranı daha düşüktür.

Zeka Küpü Yayınları

Baraj Sorusu

8. Akdeniz kıyısındaki Antalya ve Alanya şehirlerinin nüfusu son on yıl içerisinde yapılan yatırımlardan dolayı 1980 yılındaki nüfuslarının yaklaşık üç katına ulaşmıştır. Türkiye'nin diğer bölgelerindeki insanlar turistik tesislerde çalışmak amacıyla bu şehirlere yerleşmişlerdir. Yaz mevsiminde ise bu tesislere milyonlarca turist gelmektedir.

Buna göre, verilen iki şehirle ilgili aşağıdaki yargıların hangisi yanlıştır?

- A) İki şehrimize de son yıllarda turizm alanında büyük yatırımlar yapılmıştır.
B) Şehirlerdeki nüfus artışında en büyük pay, sanayi yatırımlarınıdır.
C) Bu şehirlerdeki hızlı nüfus artışının nedeni, turizme bağlı iç göçtür.
D) İki şehir de, döviz geliriyle ülke ekonomisine katkıda bulunmuştur.

TOPRAKTAN ÜRETİR, TOPRAĞI YÖNETİRİZ

1 ve 2. soruları aşağıda verilen metne göre cevaplayınız.

Geçmişten günümüze toprak ile yönetim arasında sıkı bir bağ vardır. Geçmiş dönemlerde ülke yöneticileri neredeyse ülkenin tüm topraklarına sahiptir. Devletler sahip oldukları bu güçle ülkelerini yönetmişlerdir.

Geçmişteki toprak yönetimi ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- I. Ekonomik hayat tarıma bağlıdır. Toprak devletindir. Kral bu toprakları üretim yapmaları için komutan ve valilere vermiştir.
- II. Topraklar genelde derebeylerinin yönetimindedir. Halk bu topraklarda belli bir ücret karşılığında çalıştırılmıştır.
- III. Toprak sistemli bir şekilde kullanılmış, tımar sistemi ile üretimde süreklilik ve verimlilik sağlanmıştır.
- IV. Buhar makinesinin icadı ile Sanayi Devrimi'nin temelleri atılmıştır. Üretim ve ulaştırma araçlarında büyük gelişmeler meydana gelmiştir.

1. Buna göre yukarıdaki numaralandırılmış bilgiler dönemlerine göre eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	Hititler	Ortaçağ Avrupa	Osmanlı Devleti	Yakınçağ Avrupa
A)	I	III	II	IV
B)	II	IV	I	III
C)	III	I	IV	II
D)	I	II	III	IV

2. Metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Orta Çağ Avrupası'nda Derebeylik Sistemi ile toprak, halkın yönetimine geçmiştir.
- B) Devletler için toprak önemli bir güç kaynağı olmuştur.
- C) Toprağın en iyi şekilde değerlendirildiği sistem tımar sistemi olmuştur.
- D) Hititler'de kral, toprakları halk ile paylaşmıştır.

3. Anadolu uygarlıklarından olan Urartular, topraklarını sulamak için sulama kanalları yapmıştır. Yapılan su kanalları sayesinde tarımsal üretim artmıştır. Üretilen mallar komşu ülkelere satılmış, bu sayede Urartu ülkesi zenginleşmiştir.

Yukarıda verilen paragrafa göre, Urartular'la ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Tarımla zenginleşmişlerdir.
- B) Tarıma önem vermişlerdir.
- C) Tarımsal üretimi, kanallar sayesinde artırmışlardır.
- D) Ticaret yolu üzerinde yer aldıkları için su kanallarına ihtiyaç duymuşlardır.

4. Orta Çağ'da Avrupa'da toprak, derebeyi adı verilen toprak ağalarının elindeydi. Derebeyleri krala bağlı olmakla birlikte askeri güce de hâkim olmuştur. Bu durum Avrupa'da bölünmüşlüğe yol açmıştır.

Osmanlı Devleti'nde toprak devlete aittir. Devlet çiftçilerden alınacak vergiyi devlet görevlilerine maaş karşılığında dağıtmıştır. Tımar Sistemi adını alan bu sistem merkezi otoriteyi ve padişahın gücünü artırmıştır.

Yukarıda verilenlerden çıkarılabilecek ortak yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti, toprağı işlemeye önem vermiştir.
- B) Toprak yönetimi ülke yönetimini etkilemiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nde toprak halkın malıdır.
- D) Avrupa'da toprak tamamen kralın denetimindedir.

5. Hititlerde gerek arazi, gerekse arazinin üzerinde yetiştirilen ürünler saray ve tapınağa aittir. Tarlalarda ekilen buğday çiftçiler tarafından toplanıp saraya bağlı depolara ya da tapınaklara götürülmektedir. Burada ürünler sıkı bir biçimde kayıt altına alınmaktadır. Ayrıca temel besin kaynağı olan tahıl, işçilere maaş olarak da verilmektedir.

Hititlerdeki toprak yönetimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İşçilerin toprak mülkiyeti hakkı yoktur.
- B) Ülkede tarım önemli bir ekonomik faaliyettir.
- C) Köylüler sadece kendilerine ait topraklardaki ürünleri tüketebilmektedir.
- D) İnsanlar çalışmalarının karşılığını tahıl olarak almaktadır.